

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

מ.

עין משפט
נר מצוה

סד א מ"י פ"ד מהל' נשואות כפ"ס הלכה ז
 סמג עש"ן כ טו"ע א"ח
 סימן קמט סעיף טו:
 סה ב מ"י פ"ט מהל' תפלה הלכה ד סמג
 עש"ן יע טו"ע א"ח ס'
 קבו סעיף א ויבדל אלפס
 זכרות פ"ג דף טו:
 ובה"ש שם ס"י כו:
 סו ג מ"י פ"ד מהל' נשואות כפ"ס הל' ו
 סמג עש"ן כ טו"ע א"ח
 סו ד מ"י שם הלכה ו
 וע"ש זכ"מ [נזר
 א"ח ס"י קמח]:

בנעילה דיומא דכיפורי מאי אמר. לא ידענא אמאי לא אמר
 בנעילה דמענית כי היכא דאמר בזמנא דמעניתא
 דהא משמע בזמנא דפ' בשלשה פרקים (מענית טו): דמענית הוה
 נמי נעילה אבל מוסף לא הוה צה: כל האומרם בנבולין אינו
 אלא מועה. פירש ר"י אע"ג דאמר
 בפרק הרווא (בכרות נה): ה"ל מלן
 דחזי חלמא וכו' דהתם משום סנה
 המירו שמה חלוס מוסין הוא שצריך
 רפואה דהא אפילו בשבת המירו
 להתענות מענית חלוס. פירש ר"ח הני
 כולאו רבי חיאל בר אבא דרבי חיננא
 בר פפא ורבי אבהו הילכתא יניהו:
 על שאנתו מודים דך. צערוך
 צערוך הודאה פירש רב משה
 ראש ישיבה בן מרנא יעקב דקא
 מודו צבור על שליח צבור אינון
 סומכין ומאי על שאנו מודים לך על
 ההודאה דקאמר שליח צבור וקא
 ענו אינון אמנ צירושלמי פ"ק דבכרות
 אימא נמי רבי אבא צ"ר ויבא צבס
 רב מודים אנתו לך שאנו מיידין
 להודות לך שמך חרנה שפתי כי
 אומרה לך וגו' צ"י האל ההודאות
 ר' שמואל צ"ר אויבא צבס רבי אחא
 הדייה ושכח לשמך הגדול לך גבורה
 לך תפארת יהי לון מלפניך ה' אלהינו
 ואלהי אבותינו שמסכנו בתפלתנו
 ותוקפנו מכפיפתנו כי אתה הוא
 סומך נופלים חוקף כפופים מלא
 רחמים ואין עוד מלבדך צ"י האל
 ההודאות בר קפרא אומר לך כריעה
 לך צרכה לך כפופה לך השתחויה כי
 לך תכרע כל בך וכל לשון לך משבש
 לך ה' הגדולה והגבורה וגו' והעושר
 והכבוד מלפניך וגו' ועמה ה' אלהינו
 בכל לב וכל נפש לך משתחוים כל
 עמנותי תאמרנה ה' מי כמוך צ"י
 האל ההודאות אמר רבי יודן נהגין
 אמרי רבנן כולהו ואית דלמר או
 אלהה או אלהה או אלה:

שמא הפסוק רצועה בסנדלו.
 פירש ר"ח שמע מינה
 דמותר ליכנס צבית הכנסת בסנדל
 ויזנעל ללא חסרו אלא שלא לעלות
 לדוכן בסנדל ורבי הביא כמו כן מפרק
 שלישי דמגילה (דף מד): האומר איני
 עובר לפני המיזה בסנדל אף יתף
 לא יעבור אלמא דאפילו לפני המיזה
 מותר לעבור בסנדל והכי מסיק
 בהדיא בפרק הרווא (בכרות דף סג.)
 אמר רבא מה צימו אקפנדריא קפיד
 איניש ארקיקה ואמנעל לא קפיד
 איניש אף צימ הכנסת קפנדריא
 אסור ורקיקה ומנעל שרי:
 וכל

איתותב דעתיא מיניה בזמן ששליח צבור אומר מודים העם מה הם אומרים
 אמר רב מודים אנתו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי
 כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרו יוצר בראשית על שאנו מודים לך נהרדעי אמרי משמיה
 דרבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייטנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים
 בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על
 שאנו מודים לך * אמר רב פפא יהילכך נימרינהו לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים
 פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכניה רב נחמן אמר מהכא * ויקם * המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי
 ועמי אם אחי למה עמי ואם עמי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם
 ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא * * דאין כהנים רשאים לעלות בסנדליון לדוכן
 וזוהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם
 שמא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אויל למיקטריה ואמרי בן גרששה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו':
 וכל

בזכרת השם. כשהכניס מוצרין את השם: פסוקא לקבל פסוקא.
 כשהכניס אומרים פסוק ראשון והם אומרים אחד מאלו ובשני היו
 אומרים את השני ובשלישי את השלישי וכן במוסף וכן בזמנה שהרי
 כולן שלשה שלשה הם: אינו אלא טועה. שלא נתקנו לומר אלא לכבוד
 שם המיוחד הנזכר במקדש: ואינו
 מסכים פנים. להלכות שכרמ רבו
 חשונה לו ועריבה עליו ותגמל לרבו
 עליו כן: אמריה. המתרגם לרבים
 מה שהוא לומד לו בשעת הדרשה:
 לא לרד לדידך. חכם הוא כמו
 צעלך: יקרא דמלכותא. (ו) שהרי
 רבי אבהו נשוא פנים צבית המלך
 כדלמרי' בחגיגה (דף טז.) נשוא פנים
 כגון ר' אבהו כי קיסר ובסנהדרין
 (דף טז.) אמר להו נפקי אמתתא
 דבי קיסר לאפיה ומשרין קמיה רבא
 דעמיה מדכרנא לאומתיה: וסו רבנן
 אימנו עליה. ועוד זו מענוותנותו:
 דנפשי עליה חובות. שהיה לרד
 ללוות: אמר ר' אבהו איס לן רבא.
 חכם גדול ורואי לישב צראש יומר
 ממני כדי שיושיבוהו צראש ונמנין
 לו מנות ומנשרין אותו כדי שהא
 חשוד וישמעו דבריו כדמיתא והכהן
 הגדול מאחוריו גלוהו משל אחי
 (יומא דף יח.) ה"ג רבי אבהו דרש
 באגדתא: שמעפסא. הלכות דינין
 ואיסור וטהרות: סידקית. כלי מלאכות
 נשים ועניים כגון פלכים מחטין
 ולינרות: לא על מוכר סידקית.
 בתמיה. מתוך שדמיה קליס יש
 להם קוים הרבה. ולהפס דעתו הוא
 אומר: על שאנו מודים לך. על
 שנתם בלבנו להיות (ס' מודים לך)
 דבוקים בך ומודים לך: רבי סימאי.
 מוסף הוא. וכן כולם מוספין הן על
 הראשונים: שמעוני אחי ועמי.
 מזהירם היה להתנדב לצדק הצית
 לצנין המקדש: אם אהם שומעים לי.
 להיות שלימים למקום אחי וחברי
 אחס. אלמא המלך אימת צבור עליו
 אס כשרים הם: עמי אהם. כנזשים
 תמיה: לאו משום אימתא דציבורא.
 מפני שמסתלקין צבדיו העשוין
 למדתו בהצנחת ידיו ונראין סנדליו
 לצבור וכן אין ראון לראות מפני טיט
 שעליהן: דימא מפסקא רלוטה.
 וגנאי הוא לעמנו ומתלווצים עליו
 כשסנדלו מותרת ויחיד למקטריה
 וחזירו מצרכין ואחי לממר אינו
 ראוי לנשואות כפס והלך וישב לו:
 וכל

בנעילה דיומא דכיפורי מאי אמר אמר רב
 זוטרא ואמרי לה במתניתא (ה) והנה כי כן
 יברך גבר ירא ה' יברכה ה' מציון וראה במוב
 ירושלים כל ימי חייד וראה בנים לבניך שלום
 על ישראל היכן אומרין רב יוסף אמר בין כל
 ברכה וברכה ורב ששת אמר בהוכרת השם
 פליגי בה רב מרי ורב זביד חד אמר פסוקא
 לקבל פסוקא וחד אמר אכל פסוקא אמר
 להו לכולהו א"ר חייא בר אבא כל האומרין
 בנבולין אינו אלא מועה אמר רבי חנינא בר
 פפא תדע דבמקדש נמי לא מיבעי
 למימרינהו * כלום יש לך עבד שמברכין
 אותו ואינו מאזין א"ר אחא בר חנינא תדע
 דבנבולין נמי מיבעי למימרינהו כלום יש
 עבד שמברכין אותו ואין מסביר פנים א"ר
 אבהו מריש הוה אמינא להו כיון דחוינא ליה
 לרבי אבא דמן עכו דלא אמר להו אנא נמי
 לא אמינא להו * ואמר רבי אבהו מריש הוה
 אמינא עינותנא אנא כיון דחוינא ליה לרבי
 אבא דמן עכו דאמר איהו חד טעמא ואמר
 אמוריה חד טעמא ולא קפיד אמינא לאו
 עינותנא אנא ומאי עינותנותיה דרבי אבהו
 דאמרה לה דביתהו דאמוריה דרבי אבהו
 לרביתהו דרבי אבהו הא דידן לא צריך ליה
 לדידך והאי דגחין וזקיף עליה יקרא בעלמא
 הוא דעביד ליה אזלא דביתהו ואמרה ליה
 לרבי אבהו אמר לה ומאי נפקא לך מינה
 מיני ומיניה יתקלם עילאה ותו רבי אבהו
 אימנו רבנן עליה לממנייה ברישא כיון דחזיה
 לר' אבא דמן עכו (ו) דנפיש ליה בעלי חובות
 אמר להו (ה) איכא רבה ר' אבהו ור' חייא בר
 אבא איקלעו לההוא אתרא רבי אבהו דרש
 באגדתא רבי חייא בר אבא דרש בשמעתיא
 שבקוה כולי עלמא לרבי חייא בר אבא
 ואזול לגביה דר' אבהו הלש דעתיא אמר ליה
 אמשל לך משל למה הדבר דומה לשני בני
 אדם אחד מוכר אבנים טובות ואחד מוכר
 מיני סידקית על מי קופצין לא על זה שמוכר
 מיני סידקית כל יומא הוה מלוה רבי חייא בר
 אבא לרבי אבהו עד אושפיזיה משום יקרא
 דבי קיסר ההוא יומא אלויה רבי אבהו לרבי
 חייא בר אבא עד אושפיזיה ואפילו הכי לא

(ב) ס"א אית לבי נ"א ח"ל
 עד דמנלנא ליה לרבי אבא לא
 אחא עד דאליל ליה. (ג) בקרא
 כמי דיד המלך. (ד) ר"ה
 לא. (ה) ויקרא כל. (ו) ס"א
 ל"ג. (ז) ה"ל ה"ל או ה"ל.

תורה אור השלם
 1. הנה כי כן יברך גבר
 ירא ה' תחלים קבא ד'
 2. ויקם דיד המלך על
 רגליו ויאמר שמעוני
 אחי ועמי אני עם לבבי
 לבנות בית מנחה לארון
 ברית ה' ואלהים רגלי
 אלהינו והקביעותי
 לבנות:
 דברי הימים א כח ב

הגהות הב"ח
 (א) נב' במתניתא תנא
 הנה: (ב) שם דמן עכו
 (ג) מ"מ ור"ב ס"א
 דתפיס: (ג) שם מהכא
 דר"ר אין סההים:
 (ד) רש"י ד"ס יקרא
 דמלכות שהיה ר' אבהו:

גליון הש"ס
 נב' אמר רב שמא היילך
 כישרותו לכולהו. כעין זה
 שם דף כ ט"א חזין דף
 סה ט"א ויבדק עו ע"כ:

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

מא.

עין משפט נר מצוה

עא א מ"י פ"ג מהל' תפלה הלכה ט יג
 פנה עשין טו טושי"ע א"ח
 ימין קמד ספיק א:
 עב ב מ"י שם הל' יג
 [טושי"ע]:
 עג ג ד ה ו מ"י וסמך
 שם טושי"ע שם:
 עד ז מ"י שם הל' יג ופ"ג
 מהל' עבודת יושי"ע
 הלכה י פנה שם טושי"ע
 א"ח שם ספיק ג:
 עה ח מ"י פ"ג מהל'
 עבודת יושי"ע שם:
 ט [מ"י] פ"ג מהל' ברכות
 הל' טו טושי"ע א"ח סי'
 רעו פס"ד:
 עז י מ"י פ"ג מהל'
 תפלה הלכה ד פנה
 עשין טו טושי"ע א"ח ימין
 תפ"ד ספיק ג:
 עח ל מ"י שם פ"ג מהל' ג
 עבודת יושי"ע הל' יג
 פנה שם טושי"ע
 א"ח ימין קמד ספיק ד:
 עח ל מ"י שם פ"ג מהל'
 עבודת יושי"ע הל' יג
 פנה שם טושי"ע
 ט ס מ"י פ"ג מהלכות
 מגילה הלכה ג סמך
 עשין ל:
 פא ע מ"י שם הל' ד:
 פב פ מ"י שם הל' ג:

ויקרא כו' בספר עזרא כתיב: קמי מיהא לרצנן עזרה היו קוראים: **מסני בכדי שלא יפסוק התורגמן הוא.** שפרשת שור או כשצט קרובה לפרשת אחרי מות' ולא גמר התורגמן לתרגם עד שזה רואה אף בעשור ומתחיל כשפסקו זה: ועד **כמה מדלגין.** זנביא: כלן

כתב רחמנא בחג הסוכות. מימה השמח לכתיב בחג הסוכות זמועד למה לי ועוד לא ליכתוב אלא מקץ שבע שנים שנת השמיטה צבא כל ישראל ליראות ואנא ידענא דלאו היינו מר"ה דלא אינס צאים ליראות וי"ל אס כן הוה אמיינא בחג המנוחות להכי

אילטרין בחג הסוכות מיהו זמועד לא הוה לרין וגרעה דלהכי אילטרין משום דצבא כל ישראל ליראות משמע מאתחלתא דמועד זיוס ראשון קמ"ל זמועד דמשמע זמון המועד והאני צבא כל ישראל דמשמע מאתחלתא דמועד לא זיוס ז' או זיוס ג' אלא זמועאי יו"ט הראשון אכל פי' רש"י תמוה דפי' דמהאי עמטא זיוס טוב ראשון לא דמיקון זימה אינה דומה יו"ט כיון דגזירת הכתוב לקרות מאתחלתא דמועד יקראו צבא זימה מנלן דזימה מעכנת להכי מסתבר דפי' ונראה דהוי זמין הזימה מעי"ט זנין של פרקים וזמולו של מועד לא היו עושין שום זנין אלא מקימין אותה ומחזרין הפרקים יחד ואס לא זנו אותה מערב יו"ט נראה דזימיה לא היה דומה אפילו חולו של מועד:

מנחה

ויליכריה לספר וליקרי א"ר הונא בר יהודה א"ר ששת ילפי שאין גוללין ס"ת בצבור ולית' ס"ת אחרינא וליקרי רב הונא בר יהודה אמר 'משום פגמו של ראשון ר"ש בן לקיש אמר 'לפי' דמשאין מברכין ברכה שאינה צריכה וזו חיישינן לפגמא והאמר רבי יצחק נפחא ר"ח טבת שחל להיות בשבת מביא שלש תורות וקורא אחת מענייניו של יום ואחת של ר"ח ואחת בשל חנוכה תלתא גברי בתלחא סיפרי ליכא פגמא ל' חד גברא בתרי סיפרי איכא פגמא: ומברך עליה שמנה ברכות כו': ת"ר [מברכין] על התורה בדרך שמברכין בבהכ"נ ועל העבודה ועל ההוראה ועל מחילת עון כתיקון על המקדש בפני עצמו ועל הכהנים בפני עצמן על ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה: והשאר תפלה: ת"ר השאר תפלה תחנה רנה ובקשה שעמד ישראל צריכין ליושע וחותם בשומע תפלה מכאן ואילך כל אחד ואחד מביא ספר תורה מתוך ביתו וקורא בו וכל כך למה כדי להראות חזותו לרבים: **מתני'** פרשת המלך כיצד מוציא יו"ט הראשון של חג בשמיני במוצאי שביעית 'עושין לו בימה של עץ בעזרה והוא יושב עליה שנאמר 'מקץ שבע שנים במועד וגו' חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנה לראש הכנסת וראש הכנסת נותנה לסגן והסגן נותנה לכהן גדול וכ"ג נותנה למלך והמלך עומד ומקבל וקורא יושב אנריפס המלך עומד וקבל וקרא עומד וישבחוהו חכמים וכשהוקיע צ"ל תוכל לתת עליך איש נכרי ולגו עיניו דמועות אמרו לו את תירא אנריפס אחינו אתה אחינו וקורא אתה מתחילת 'אלה הדברים עד 'שמע ושמע' והויה אם שמעו 'עשר העשר' כ"י תכלה לעשר ופרשת המלך וברכות וקלות עד שגומר כל הפרשה ברכות שכהן גדול מברך אותן המלך מברך אותן אלא שנותן של רגלים תחת מחילת העון: **גמ'** בשמיני סלקא דעתך אימא בשמינית וכל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא מקץ הוה אמיינא נימנו מהשתא ואע"ג דלא מתרמי בשמיטה כתב רחמנא שמיטה ואי כתב רחמנא שמיטה ה"א בסוף שמיטה כתב רחמנא במועד ואי כתב במועד ה"א מריש שתא כתב רחמנא בחג הסוכות ואי כתב רחמנא בחג הסוכות הוה אמיינא אפי' יו"ט אחרון כתב רחמנא בבוא כל ישראל מאתחלתא

ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער המים אמר רב חסדא בעזרת נשים: וקורא אחרי מות ואך בעשור: ורמינהי [מ]דלגין כנביא ואין מדלגין בתורה אמר אביי לא קשיא כאן בכדי שיפסוק התורגמן כאן בכדי שלא יפסוק התורגמן והא עלה קתני מדלגין כנביא ואין מדלגין בתורה ועד כמה מדלגין בעד כרי שלא יפסוק התורגמן מכלל בתורה כלל כלל לא אלא אמר אביי לא קשיא כאן בענין אחד כאן בשני עניינן והתניא מדלגין בתורה בענין אחד ובנביא בשני עניינן וכאן וכאן בכדי שלא יפסוק התורגמן ואין מדלגין מנביא לנביא והנביא של שנים עשר מדלגין ובלבד שלא ידלג מסוף הספר לתחילתו: וגולל את התורה ומניחה בחיקו ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה: וליכריה לספר וליקרי א"ר הונא בר יהודה א"ר ששת ילפי שאין גוללין ס"ת בצבור ולית' ס"ת אחרינא וליקרי רב הונא בר יהודה אמר 'משום פגמו של ראשון ר"ש בן לקיש אמר 'לפי' דמשאין מברכין ברכה שאינה צריכה וזו חיישינן לפגמא והאמר רבי יצחק נפחא ר"ח טבת שחל להיות בשבת מביא שלש תורות וקורא אחת מענייניו של יום ואחת של ר"ח ואחת בשל חנוכה תלתא גברי בתלחא סיפרי ליכא פגמא ל' חד גברא בתרי סיפרי איכא פגמא: ומברך עליה שמנה ברכות כו': ת"ר [מברכין] על התורה בדרך שמברכין בבהכ"נ ועל העבודה ועל ההוראה ועל מחילת עון כתיקון על המקדש בפני עצמו ועל הכהנים בפני עצמן על ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה: והשאר תפלה: ת"ר השאר תפלה תחנה רנה ובקשה שעמד ישראל צריכין ליושע וחותם בשומע תפלה מכאן ואילך כל אחד ואחד מביא ספר תורה מתוך ביתו וקורא בו וכל כך למה כדי להראות חזותו לרבים: **מתני'** פרשת המלך כיצד מוציא יו"ט הראשון של חג בשמיני במוצאי שביעית 'עושין לו בימה של עץ בעזרה והוא יושב עליה שנאמר 'מקץ שבע שנים במועד וגו' חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנה לראש הכנסת וראש הכנסת נותנה לסגן והסגן נותנה לכהן גדול וכ"ג נותנה למלך והמלך עומד ומקבל וקורא יושב אנריפס המלך עומד וקבל וקרא עומד וישבחוהו חכמים וכשהוקיע צ"ל תוכל לתת עליך איש נכרי ולגו עיניו דמועות אמרו לו את תירא אנריפס אחינו אתה אחינו וקורא אתה מתחילת 'אלה הדברים עד 'שמע ושמע' והויה אם שמעו 'עשר העשר' כ"י תכלה לעשר ופרשת המלך וברכות וקלות עד שגומר כל הפרשה ברכות שכהן גדול מברך אותן המלך מברך אותן אלא שנותן של רגלים תחת מחילת העון: **גמ'** בשמיני סלקא דעתך אימא בשמינית וכל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא מקץ הוה אמיינא נימנו מהשתא ואע"ג דלא מתרמי בשמיטה כתב רחמנא שמיטה ואי כתב רחמנא שמיטה ה"א בסוף שמיטה כתב רחמנא במועד ואי כתב במועד ה"א מריש שתא כתב רחמנא בחג הסוכות ואי כתב רחמנא בחג הסוכות הוה אמיינא אפי' יו"ט אחרון כתב רחמנא בבוא כל ישראל מאתחלתא

(א) יומא טו: מגילה דר' (ב) יומא ע"ג, (ג) שם ע"ג, (ד) זכריות ג' (ה) מגילה כט: יומא ע"ג, (ו) יומא ע"ג, (ז) יומא ע"ג, (ח) שם טו, (ט) ויקרא כג, (י) שם טו, (יא) יומא ע"ג: כרימות ד', (ל) עינין יו"ט כב, ק"ה, (מ) שמוח טו, (נ) שפסוקי ח י"ח, (ס) וע"י מוספת כ"ב ג: ד"ה כל דאמר וכו' השני על זה, (ע) ונדכס ח, (פ) ס' כבדי שפסקו, (ק) רש"י, (ר) וע"י מו"ט ד"ה עשר].

תורה אור השלם

1. ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער המים אמר רב חסדא בעזרת נשים: וקורא אחרי מות ואך בעשור: ורמינהי [מ]דלגין כנביא ואין מדלגין בתורה אמר אביי לא קשיא כאן בכדי שיפסוק התורגמן כאן בכדי שלא יפסוק התורגמן והא עלה קתני מדלגין כנביא ואין מדלגין בתורה ועד כמה מדלגין בעד כרי שלא יפסוק התורגמן מכלל בתורה כלל כלל לא אלא אמר אביי לא קשיא כאן בענין אחד כאן בשני עניינן והתניא מדלגין בתורה בענין אחד ובנביא בשני עניינן וכאן וכאן בכדי שלא יפסוק התורגמן ואין מדלגין מנביא לנביא והנביא של שנים עשר מדלגין ובלבד שלא ידלג מסוף הספר לתחילתו: וגולל את התורה ומניחה בחיקו ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה:
2. וליכריה לספר וליקרי א"ר הונא בר יהודה א"ר ששת ילפי שאין גוללין ס"ת בצבור ולית' ס"ת אחרינא וליקרי רב הונא בר יהודה אמר 'משום פגמו של ראשון ר"ש בן לקיש אמר 'לפי' דמשאין מברכין ברכה שאינה צריכה וזו חיישינן לפגמא והאמר רבי יצחק נפחא ר"ח טבת שחל להיות בשבת מביא שלש תורות וקורא אחת מענייניו של יום ואחת של ר"ח ואחת בשל חנוכה תלתא גברי בתלחא סיפרי ליכא פגמא ל' חד גברא בתרי סיפרי איכא פגמא: ומברך עליה שמנה ברכות כו': ת"ר [מברכין] על התורה בדרך שמברכין בבהכ"נ ועל העבודה ועל ההוראה ועל מחילת עון כתיקון על המקדש בפני עצמו ועל הכהנים בפני עצמן על ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה: והשאר תפלה: ת"ר השאר תפלה תחנה רנה ובקשה שעמד ישראל צריכין ליושע וחותם בשומע תפלה מכאן ואילך כל אחד ואחד מביא ספר תורה מתוך ביתו וקורא בו וכל כך למה כדי להראות חזותו לרבים: **מתני'** פרשת המלך כיצד מוציא יו"ט הראשון של חג בשמיני במוצאי שביעית 'עושין לו בימה של עץ בעזרה והוא יושב עליה שנאמר 'מקץ שבע שנים במועד וגו' חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנה לראש הכנסת וראש הכנסת נותנה לסגן והסגן נותנה לכהן גדול וכ"ג נותנה למלך והמלך עומד ומקבל וקורא יושב אנריפס המלך עומד וקבל וקרא עומד וישבחוהו חכמים וכשהוקיע צ"ל תוכל לתת עליך איש נכרי ולגו עיניו דמועות אמרו לו את תירא אנריפס אחינו אתה אחינו וקורא אתה מתחילת 'אלה הדברים עד 'שמע ושמע' והויה אם שמעו 'עשר העשר' כ"י תכלה לעשר ופרשת המלך וברכות וקלות עד שגומר כל הפרשה ברכות שכהן גדול מברך אותן המלך מברך אותן אלא שנותן של רגלים תחת מחילת העון: **גמ'** בשמיני סלקא דעתך אימא בשמינית וכל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא מקץ הוה אמיינא נימנו מהשתא ואע"ג דלא מתרמי בשמיטה כתב רחמנא שמיטה ואי כתב רחמנא שמיטה ה"א בסוף שמיטה כתב רחמנא במועד ואי כתב במועד ה"א מריש שתא כתב רחמנא בחג הסוכות ואי כתב רחמנא בחג הסוכות הוה אמיינא אפי' יו"ט אחרון כתב רחמנא בבוא כל ישראל מאתחלתא

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה של רגלים וכו' תחת ברכת מחילה כ"ל וזימית של ממך:
- גליון הש"ס
- רש"י ד"ה אחינו אתה שאמר משי"א: עיי' ב"ק דף פ"א ע"א ועיי' מהרש"ם ב"ב ד"ה רש"י:

לעזר רש"י

אלהב"א [אמינבר"א]. בימה.

מוסף רש"י

מדלגין כנביא. מפרשה לפרשה ואין מדלגין בתורה. שהמועץ את הקורא ממקום למקום אין לנו מוסף למהו (ומיהו דה) כאן בכדי שיפסק התורגמן. הא דקתני אין מדלגין כנביא כדפריש הירמיה מיהו. שקדים דגולל ספר תורה על מקום הדילוג יפסק התורגמן הממירגס פסוק שקדל הקורא ומלאו צבוי וישני ומלפניו אין זה צבוי צבוי, אכל אף בעשור מוסף הוא למהרי מות ויכול לגולל שם קודם שיפסק התורגמן (יומא שם ובע"ז מניה דה) כאן בענין אחד. כיון הלא שמי' הפרשיות מנכזות בענין יושי"ע מדלגין וכדי שלא יפסק התורגמן, הלא דקתני לפילו כבדי שחל יפסקי נמי לא ילב בשני ענינים, לפי שדברי תורה היא אהרות ועושין ומלות ורין שיכנסו בלב ששמינין וכשאלס ואלא משיטת לשיטה אחת אלו עת להסגן (יומא שם ובע"ז מגילה שם). ואין מדלגין מנביא לנביא. שיש כאן עירוף יתיר ומיהו (ומיהו שם) וכל כך למה. למה לרין לומר יתיר ממה שקרימי לפניהם כתוב כאן (יומא ע"ג). שלא להוציא לעז על ס"ת. כתיבין אותו קורא פרשה שליטת על פה, יהו קורא שפסק מורה חקר אהרות פרשה (שם) לפי שאין גוללין ספר תורה בצבור. מפני כבוד צבוי, שיהו מלפני ודומיין לכן (שם) גירוסח הח"י (שם). ולית' ס"ג אחרינא. שהיא גולל לפרשה שליטת (שם). משרום פגמו של ראשון. שלא יאמרו חקר הוא (שם). ברכה שאינה

דמועות. שהמקרא הזה פוסלו מן המלכות: **אחינו אתה.** * ששאלו מישאל: וקורא מסחילת אלה הדברים עד שבע. שזאתהתן: ושמע והיה אס שמוע. ע"י דילוג ומשם מדלג לעשר תעשר ומשם מדלג וקורא כי תכלה לעשר וזכרות וקללות ומשם חוזר למפרע וקורא חשימה עלי מלך. שמע קבלת מלכות שמים והיה אס שמוע קבלת עול מלות כדאמר צ"י שני דזכרות (דף יג). וכן זכרות וקללות קבלת זרימות של תורה ומשמיה לרבים עשר תעשר כי תכלה לעשר מפני שהוא זמן אסוף ומתנות עניים והפרשת עניים ומעשרות ואע"פ שפרשת המלך מפסקת בין עשר לרבים קורא את אלה יחד שלא להפסיק בנעשיות וזכ"כ קורא פרשת המלך דיש משום דיש כאן דילוג בתורה (כבדי ט) (שאל) יפסק התורגמן אין למלך תורגמן ואין מתרגמן אחריו: **זכרות ס"ג מברך.** ז"ה"כ אחר מקרא פרשה כדאמרין (יומא שם) [ולעיל מ:] מברך עליה שמונה זכרות: **המלך מברך.** אחר קריאתו: **של רגלים.** מקדש ישראל והזמנים מברך תחת (ה) זכרות של מחילת העון שזי"כ: **גמ' לריכי.** כל הקומיין הללו מקץ שנת השמיטה וזמנה הסוכות וזמועד: נימנו מהשתא. משנת ארבעים והלאה שנעצרות מוצא נאמרה פרשה זו ואע"ג דלא מתרמי בשמיטה שלא מנו שמיטין עד לאחר שבע שביעשו ושבע שחילקו כדאמרין (בקיודין) (דף מ) [עריקין] (דף כ"ג): **בסוף שמיטה.** קודם ר"ה של שמינית דהא מקץ שבע שנים שמיטה: **מריש שפא.** שכוין נקראו מועד כדכתיב (ויקרא כג) אלה מועדי ה' וקחשיב נמי ר"ה: מלימית

צריכה. שהיא לרין לחזר ולברך (שם). כתיבין. כמו שאלו אומריין אותן תפלה (שם). השאר תפלה. השנייה בנשנו. כך היא תחתיה רינה ונקבא כו' (שם). להראות חזותו ונקבא תפלה בעליה עשרת התנאות כנזיה. שנאמר זה אלי ואניו. התנאה לפניו בנשנו. לולב נאה ספר תורה נאה בקוף נאה כדיו נאה בללגן אומן. ומעבר יום הכפורים הביאום שם (שם). בימה. כעין מגדל קלר וגבוה (ע"ז טו).